

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10P/79/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823221653
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3823221653.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. X.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, dieťa rodičov: matky C. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B., D. X/XX, otca neurčeného, o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

I. Nad výchovou o maloletého A. B., nar. X.X.XXXX n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť, ktorá bude realizovaná v E. F. A. G. X.

II. Matka maloletého dieťaťa, C. B., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n á platiť na výživu maloletého A. výživným zodpovedajúcim 30 % zo sumy životného minima určeného na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet E. F. A. G. X od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 10P/79/2023-18 zo dňa 4.12.2023.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala umiestnenia maloletého dieťaťa do starostlivosti reedukačného centra z dôvodu, že sa u neho od posledného umiestnenia v E. F. A. na základe nariadeného výchovného opatrenia, ktoré bolo ukončené dňa 23.8.2023, opakovane vyskytujú závažné výchovné problémy, ktoré napriek opatreniam nevedli k zlepšeniu jeho správania. Poukázala na to, že maloletý nerešpektuje jej autoritu, požíva alkoholické nápoje, omamné a psychotropné látky a bol prítomný aj pri niekoľkých krádežoch. Maloletý, ktorý je žiakom 9. ročníka základnej školy, si neplní povinnú školskú dochádzku, mal viac ako 75 neospravedlnených vyučovacích hodín. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia odôvodnila aj svojim nepriaznivým zdravotným stavom a starostlivosťou o ďalšie dve maloleté deti, na základe čoho nebolo v jej silách dosiahnuť, aby ju začal maloletý rešpektovať a aby si pravidelne plnil školskú dochádzku. Mala obavu o jeho zdravý psychický a fyzický vývoj.

2. Súd uznesením č.k. 10P/79/2023-18 zo dňa 4.12.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke maloletého dieťaťa uložil povinnosť maloleté dieťa dočasne odovzdať do starostlivosti E. F. A.. Súčasne nariadil výkon neodkladného opatrenia a začal z úradnej povinnosti konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým.

3.. Kolíznym opatrovníkom navrhované nad výchovou o maloleté dieťa nariadiť ústavnú starostlivosť vzhľadom na jeho problémové správanie a narušené vzťahy s matkou. Dňa 19.12.2023 vykonal osobný pohovor s maloletým dieťaťom v reedukačnom centre, počas ktorého bolo zistené, že sa na nové prostredie adaptoval bez problémov a bol mu umožnený aj krátkodobý pobyt v domácom prostredí počas

vianočných sviatkov. Z centra trikrát ušiel. Uviedol, že na prvé dva úteky ho nahovorili kamaráti a nechcel pred nimi vyzeráť ako zbabelec a tretíkrát zo zariadenia ušiel z dôvodu, že mu bolo ľúto a smutno za rodinou. Nachádzal sa u príbuznej v Handlovej, ale pohádal sa s ňou, na základe čoho sa sám prihlásil na OO PZ Handlová. V rámci pohovoru úrad zistil, že maloletý súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti.

4. Matka maloletého dieťaťa predvolanie na pojednávanie v mieste posledného zisteného bydliska neprevzala a podľa oznámenia pošty bola neznáma. Kolízny opatrovník zistil informácie o presťahovaní sa matky na adresu B., D. X/XX. Súd s poukazom na to, že sa jednalo o vec starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré má pretrvávajúce problémy so správaním, užíva, resp. užívalo alkohol, omamné a psychotropné látky a bolo prítomné pri niekoľkých krádežiach, matku nerešpektuje a na základe neodkladného opatrenia zo dňa 4.12.2023 bolo umiestnené v reedukačnom centre A., považoval za nevyhnutné aj napriek nevykázanému doručeniu predvolania matke dieťaťa, rozhodnúť vo veci aj s poukazom na skutočnosť, že od 10.12.2023 do 11.12.2023, od 18.1.2024 do 1.2.2024 a od 5.2.2024 do 11.2.2024 ušiel z reedukačného centra. Súd vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa podľa § 180 CSP.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisov Okresného súdu Prievidza sp. zn. 8P/3/2023, sp. zn. 7P/33/2021, sp. zn. 13P/45/2020, sp. zn. 15P/15/2015, sp. zn. 6P/68/2012, sp. zn. 13P/352/2011, správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 1.12.2023 o šetrení pomerov v domácnosti matky a vykonaní pohovoru s maloletým dieťaťom, e-mailových správ RC Sološnica zo dňa 1.2.2024 a 12.2.2024, ostatných listinných dôkazov v spise založenými a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/68/2012-14 zo dňa 17.8.2012, právoplatným dňa 31.8.2012 bol zrušený rozsudok č.k.13P/352/2011-12 zo dňa 17.8.2011 v časti zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti H. G.. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matke a nad jeho výchovu bol nariadený dohľad.

7. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 15P/15/2015-17 zo dňa 4.5.2015, právoplatným dňa 28.5.2015 bol zrušený dohľad nariadený nad maloletým rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/68/2012-14 zo dňa 17.8.2012, právoplatným dňa 31.8.2012

8. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 8P/3/2023-25 zo dňa 23.2.2023, právoplatným dňa 23.2.2023 bolo maloletému dieťaťu uložené výchovné opatrenie, povinnosť podrobiť sa pobytu v E. F. A. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na dobu 6 mesiacov. Dňa 28.6.2023 reedukačné centrum oznámilo, že výchovné opatrenie si splnilo svoj účel a nebolo nutné v ňom pokračovať.

9. Zo správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 30.11.2023 bolo zistené, že u maloletého, ktorý je žiakom 9. ročníka na Základnej škole v Handlovej, sa prejavuje poruchové správanie, nerešpektuje matkinu autoritu, je k nej vulgárny, klame, kradne a dopúšťa sa aj záškoláctva. Maloletý býva v skromných pomeroch spolu so svojou matkou v zariadení I. J. v Handlovej spolu s ďalšími súrodencami, ktorí sú v súčasnosti na dobrovoľnom pobyte s otcom na základe odporúčania orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre F. B. K. L. E. M. N. na vykonávanie opatrení pobytovou formou. Maloletý sa počas pohovoru vyjadril, že je ovplyvniteľný inými kamarátmi a potvrdil, že experimentoval už aj s návykovými látkami. S návrhom a umiestnením do reedukačného centra súhlasil.

10. Zo správy N. O., P. F. zo dňa 31.1.2024 vyplýva, že maloletý má slabé vzdelávacie výsledky, na hodinách sa mu nechcelo nič robiť, vyrušoval. K vyučujúcim, ani k ostatným pedagogickým zamestnancom alebo vyslovene drzý. Spolužiaci sa vyjadrili, že sa k nim správal slušne a kamarátsky. Školskú dochádzku si plnil sporadicky, v čase od 12.10.2023 do 4.12.2023 mal vymeškaných 162 hodín, z toho 86 neospravedlnených. Na vyučovanie sa nepripravoval a matka so ZŠ nespolupracovala.

11. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Zhodnotením skutkového stavu dospel súd k právnomu názoru, že sú dané dôvody pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým A. B..

15. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/68/2012-14 zo dňa 17.8.2012, právoplatným dňa 31.8.2012 bol zrušený rozsudok č.k.13P/352/2011-12 zo dňa 17.8.2011 v časti zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti H. G.. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matke a nad jeho výchovu bol nariadený dohľad.

16. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 15P/15/2015-17 zo dňa 4.5.2015, právoplatným dňa 28.5.2015 bol zrušený dohľad nariadený nad maloletým rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/68/2012-14 zo dňa 17.8.2012, právoplatným dňa 31.8.2012

17. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 8P/3/2023-25 zo dňa 23.2.2023, právoplatným dňa 23.2.2023 bolo maloletému dieťaťu uložené výchovné opatrenie, povinnosť podrobiť sa pobytu v Reedukačnom centre Sološnica za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na dobu 6 mesiacov. Dňa 28.6.2023 reedukačné centrum oznámilo, že výchovné opatrenie si splnilo svoj účel a nebolo nutné v ňom pokračovať.

18. Uznesením č.k. 10P/79/2023-18 zo dňa 4.12.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke maloletého dieťaťa uložil povinnosť maloleté dieťa dočasne odovzdať do starostlivosti E. F. A.. Súčasne nariadil výkon neodkladného opatrenia a začal z úradnej povinnosti konať o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým.

19. Je zrejmé, že súčasná situácia maloletého si vyžaduje nariadenie ústavnej starostlivosti, nakoľko uložené výchovné opatrenia vo forme dohľadu a pobytu maloletého v E. A. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na dobu 6 mesiacov, nevedli k náprave maloletého dieťaťa napriek tomu, že reedukačné centrum dňa 28.6.2023 oznámilo, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel a nebolo nutné v ňom pokračovať. Ústavnú starostlivosť nad maloletým bolo potrebné nariadiť v záujme maloletého jednak z dôvodu, že jeho matka výchovu maloletého nezvláda, dieťa ju nerešpektuje, ako aj z dôvodu zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu, ktoré je v dispenzári pedopsychiatričky P. Q. pre diagnostikované poruchy správania, avšak medikamentóznou liečbu nedodržiava. Matka dieťaťa naďalej nerieši výchovné problémy s maloletým, ktorý sa správa agresívne nielen v domácom aj v školskom prostredí, nerešpektuje authority, k učiteľom sa správa vulgárne, opakovane sa dopúšťa majetkovej trestnej činnosti a priznal aj užívanie návykových látok. Práve z dôvodu dlhodobého a opakovaného zlyhávania správania maloletého v domácom prostredí je zrejmé, že potrebuje dlhodobejšie odborné vedenie a odbornú inštitucionálnu pomoc v špeciálnom výchovnom zariadení. U maloletého sa ako rizikový faktor javí aj inklinácia k problémovej skupine osôb s ľahšou ovplyvniteľnosťou konania, kedy sa ľahšie nechá stiahnuť k rizikovému konaniu, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že od 10.12.2023 do 11.12.2023, od 18.1.2024 do 1.2.2024 a od 5.2.2024 do 11.2.2024 ušiel z reedukačného centra na popud kamarátov z centra a jedenkrát z vlastnej iniciatívy, pretože mu bolo smutno za rodinou. Ponechanie maloletého v rodinnom prostredí nie je za daného stavu v záujme maloletého. Aj sám si je vedomý, že má závažné výchovné problémy, čo potvrdil v pohovore s kolíznym opatrovníkom. Súhlasil aj s umiestnením

v reedukačnom zariadení. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd v súlade s cit. ust. § 54 ods. 2 písm. c/ Zákona o rodine z dôvodu vážne narušenej výchovy o maloletého nariadil ústavnú starostlivosť. Neboli splnené podmienky pre zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, prípadne pestúnskej starostlivosti.

20. Vyživovacia povinnosť matky k maloletému dieťaťu bola určená podľa § 39 ods. 4 a § 62 ods. 3 Zákona o rodine z dôvodu, že súdu sa dostupnými prostriedkami nepodarilo zistiť jej osobné a ekonomické pomery. Z lustrácie matky v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že nie je zamestnaná, nepoberá žiadny dôchodok alebo nemocenské dávky. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletému K. O., nar. XX.X.XXXX a K. O., nar. XX.X.XXXX.

21. Súčasne na návrh kolízneho opatrovníka bolo podľa § 334 CSP zrušené neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu v Prievidzi č.k. 10P/79/2023-18 zo dňa 4.12.2023, nakoľko odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.